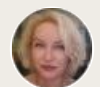

Σχέδιο διδασκαλίας

ΣΤΕΡΓΙΑΝΗ ΖΑΝΕΚΑ

Σύμβουλος Εκπαίδευσης φιλολόγων Χανίων

Σχεδιασμός Μαθήματος: Ένας οδηγός

Ο σχεδιασμός ενός μαθήματος είναι ένα σημαντικό βήμα για την αποτελεσματική διδασκαλία. Σε αυτό το ολοκληρωμένο οδηγό, θα εξετάσουμε αναλυτικά τα βασικά συστατικά ενός σχεδίου μαθήματος, από τον καθορισμό των εκπαιδευτικών αναγκών μέχρι την αξιολόγηση και τις προεκτάσεις. Με αυτόν τον τρόπο, θα μπορέσετε να σχεδιάσετε μαθήματα που ανταποκρίνονται στις ανάγκες των μαθητών σας και να τους παρέχετε μια ολοκληρωμένη και ενδιαφέρουσα μαθησιακή εμπειρία.

Σχεδιασμός μαθήματος

- 1. Ορισμός στόχων και αναγκών:** Πριν προχωρήσουμε στη σύνταξη ενός σχεδίου διδασκαλίας ή μαθήματος, είναι σημαντικό να ορίσουμε με σαφήνεια τους στόχους και τις ανάγκες των μαθητών. Αυτό μας βοηθά να κατανοήσουμε τι πρέπει να επιτευχθεί μέσω του μαθήματος και πώς μπορούμε να δομήσουμε τη διδασκαλία μας για να επιτύχουμε αυτούς τους στόχους.
 - 2. Ανάλυση περιεχομένων και πόρων:** Κατόπιν, πρέπει να αναλύσουμε τα περιεχόμενα και τους πόρους που θα χρησιμοποιήσουμε κατά τη διάρκεια του μαθήματος. Αυτό μας επιτρέπει να ορίσουμε τις δραστηριότητες και τις μεθόδους που θα χρησιμοποιήσουμε για τη μετάδοση των γνώσεων.
 - 3. Σχεδιασμός αξιολόγησης:** Στη συνέχεια, πρέπει να σχεδιάσουμε τα μέσα αξιολόγησης που θα χρησιμοποιήσουμε για την αξιολόγηση της επίτευξης των στόχων μας και την αξιολόγηση της προόδου των μαθητών.
 - 4. Προσαρμογή σχεδίου:** Τέλος, πρέπει να εξετάσουμε τον τρόπο με τον οποίο θα προσαρμόσουμε το σχέδιό μας ανάλογα με την ανταπόκριση των μαθητών και τις ανάγκες τους κατά τη διάρκεια του μαθήματος.
- Με αυτό τον τρόπο, η σύνταξη ενός σχεδίου διδασκαλίας γίνεται μια ολοκληρωμένη διαδικασία που μας βοηθά να προετοιμαστούμε και να παρέχουμε ένα ποιοτικό μάθημα προς όφελος των μαθητών μας.

Σχεδιασμός μαθήματος: Κύρια Στοιχεία

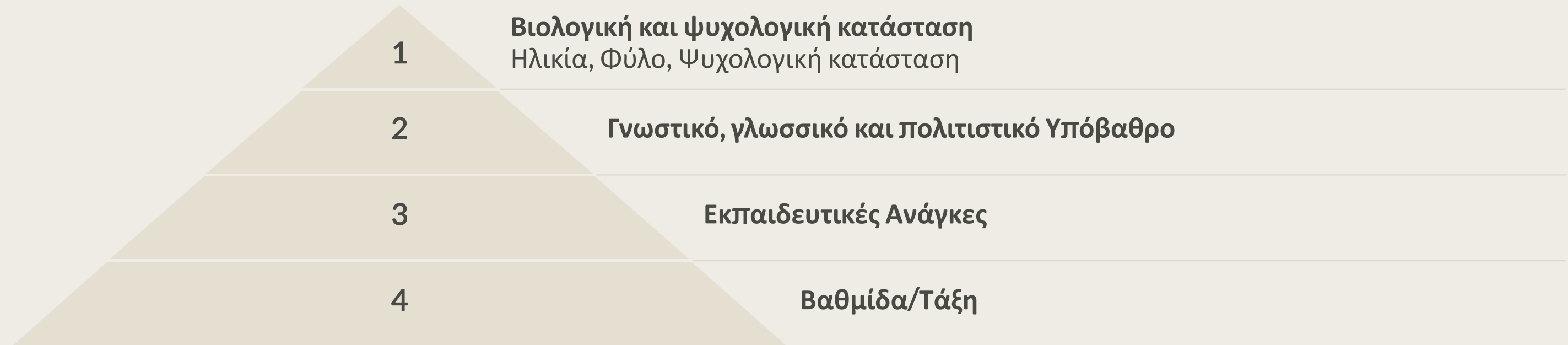
Βασικά Στοιχεία

- Σκοπός – στόχοι διδασκαλίας
- Μαθησιακό περιβάλλον
- Προαπαιτούμενες γνώσεις – δεξιότητες
- Οργάνωση της διδασκαλίας (Μέθοδος, προσέγγιση, τεχνικές, διαφοροποίηση διδασκαλίας/δραστηριοτήτων)

Διαδικασία και Αξιολόγηση

- Αναλυτική παρουσίαση της διδασκαλίας όσον αφορά τις τρεις κύριες φάσεις της: εισαγωγή/αφόρμηση, παρουσίαση/επεξεργασία του νέου περιεχομένου μάθησης, αξιολόγηση.
- Εποπτικά μέσα – υλικά
- Αξιολόγηση του μαθητή
- Αναστοχασμός της διδασκαλίας

Βαθμίδα και Εκπαιδευτικές Ανάγκες

1

Βαθμίδα/Τάξη

Το πρώτο βήμα είναι να καθορίσουμε την τάξη και τη βαθμίδα εκπαίδευσης των μαθητών στους οποίους απευθύνεται το μάθημα. Αυτό θα μας βοηθήσει να προσαρμόσουμε το περιεχόμενο και τις δραστηριότητες στο κατάλληλο επίπεδο.

2

Εκπαιδευτικές Ανάγκες

Στη συνέχεια, πρέπει να εντοπίσουμε τις εκπαιδευτικές ανάγκες των μαθητών. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει παρανοήσεις, ελλειπείς γνώσεις, μαθησιακά προβλήματα, ενδιαφέροντα και προσδοκίες τους.

3

Γνωστικό, γλωσσικό και πολιτιστικό Υπόβαθρο

Είναι σημαντικό να γνωρίζουμε τι ήδη γνωρίζουν οι μαθητές σχετικά με το θέμα, ώστε να μπορέσουμε να οικοδομήσουμε πάνω σε αυτές τις γνώσεις.

4 Βιολογική και ψυχολογική κατάσταση

Ηλικία, Φύλο, Ψυχολογική κατάσταση

Σκοπός και Στόχοι

Σκοπός Μαθήματος

Ο σκοπός του μαθήματος είναι ο γενικός στόχος που θέλουμε να επιτύχουν οι μαθητές, όπως να κατανοήσουν, να γνωρίσουν ή να εκτιμήσουν ένα συγκεκριμένο θέμα.

Στόχοι Μαθήματος

(προσδοκώμενα αποτελέσματα)

Οι στόχοι είναι τα πιο συγκεκριμένα αποτελέσματα που αναμένουμε από τους μαθητές, όπως να ορίζουν, να συγκρίνουν, να εφαρμόζουν ή να αξιολογούν. Χρησιμοποιούμε ρήματα που αντιστοιχούν στις γνωστικές, συναισθηματικές και ψυχοκινητικές περιοχές.

Ευθυγράμμιση Στόχων

Είναι σημαντικό οι στόχοι να είναι ευθυγραμμισμένοι με τον σκοπό του μαθήματος και να αντικατοπτρίζουν τις ανάγκες των μαθητών.

Διάρκεια, Υλικά και Μέσα

Διάρκεια Μαθήματος

Καθορίζουμε την ακριβή διάρκεια του μαθήματος, συνήθως σε λεπτά, ώστε να οργανώσουμε αποτελεσματικά τις φάσεις του.

Υλικά και Μέσα

Επιλέγουμε τα κατάλληλα υλικά και μέσα που θα χρησιμοποιήσουμε, όπως πίνακας, προβολείς, υπολογιστές, εκπαιδευτικό λογισμικό, φύλλα εργασίας κ.ά. Αυτά θα υποστηρίξουν τη διδασκαλία και τη μάθηση.

Ευελιξία

Ορισμένα μέσα μπορεί να είναι προτάσεις για βελτίωση της διδασκαλίας και δεν είναι απαραίτητα. Είναι σημαντικό να είμαστε ευέλικτοι και ανοιχτοί σε εναλλακτικές.

Ολιστική Προσέγγιση

Ο σχεδιασμός του μαθήματος πρέπει να λαμβάνει υπόψη όλες τις παραμέτρους, από τη διάρκεια μέχρι τα μέσα, για να είναι αποτελεσματικός.

Περιγραφή Διαδικασίας

1

Εισαγωγή-Αφόρμηση

Η εισαγωγή του μαθήματος περιλαμβάνει δραστηριότητες που προκαλούν το ενδιαφέρον των μαθητών και συνδέουν το θέμα με τις προηγούμενες γνώσεις τους.

Ανάπτυξη

Στη φάση ανάπτυξης, χρησιμοποιούμε ποικίλες τεχνικές, όπως εμπλουτισμένη εισήγηση, ομαδική εργασία και μελέτη περίπτωσης, για να οικοδομήσουμε τις νέες γνώσεις.

Ολοκλήρωση

Στο τέλος, συνοψίζουμε τα βασικά σημεία και αξιολογούμε την επίτευξη των στόχων, ενώ δίνουμε και προεκτάσεις για το σπίτι.

2

3

Συμμετοχικές Τεχνικές

Ομαδική Εργασία

Οι μαθητές εργάζονται σε μικρές ομάδες, αναπτύσσοντας δεξιότητες συνεργασίας και επικοινωνίας.

Καταιγισμός Ιδεών

Οι μαθητές παράγουν ιδέες και λύσεις σε ένα συγκεκριμένο ζήτημα, χωρίς κριτική.

Εμπλουτισμένη Εισήγηση

Ο εκπαιδευτικός παρουσιάζει το θέμα με ερωτήσεις και διαδραστικά στοιχεία.

Μελέτη Περίπτωσης

Οι μαθητές αναλύουν και συζητούν πραγματικά παραδείγματα σχετικά με το θέμα.

Εμπλουτισμένη Εισήγηση

- **Ενεργή Συμμετοχή:** Κατά τη διάρκεια της εισήγησης, ο εκπαιδευτικός θέτει ερωτήσεις στους μαθητές, ώστε να διατηρείται το ενδιαφέρον και η συμμετοχή τους.
- **Οπτικοποίηση Εννοιών:** Η χρήση οπτικών βοηθημάτων, όπως διαφάνειες, βίντεο ή εικόνες, βοηθά στην καλύτερη κατανόηση και απομνημόνευση των εννοιών.
- **Διάλογος και Ανατροφοδότηση:** Ο εκπαιδευτικός ενθαρρύνει τους μαθητές να θέτουν ερωτήσεις και να συμμετέχουν ενεργά στη συζήτηση, παρέχοντας άμεση ανατροφοδότηση.

Σχέδιο για κάθε Τεχνική Διδασκαλίας

Στο σχέδιο για κάθε τεχνική διδασκαλίας δίνεται **μία σύντομη περιγραφή για τον τρόπο που θα χρησιμοποιηθεί**. Για παράδειγμα, αν χρησιμοποιηθεί η τεχνική της εμπλουτισμένης συζήτησης αναφέρονται ενδεικτικές ερωτήσεις που μπορεί να θέσει ο διδάσκων.

Αν χρησιμοποιηθεί η **πρακτική άσκηση**, αναφέρεται το **φύλλο εργασίας** που θα δοθεί στους μαθητές. Αν χρησιμοποιηθεί η εργασία σε ομάδες, αναφέρονται οι οδηγίες του καθηγητή/τριας.

Αξιολόγηση των μαθητών και του μαθήματος

Προτείνεται με ποιους τρόπους θα αξιολογηθούν οι μαθητές στη συγκεκριμένη έννοια που διδάχθηκαν και δίνονται ενδεικτικά παραδείγματα π.χ. κριτηρίων, προφορικών ερωτήσεων, δραστηριοτήτων και φύλλων αξιολόγησης με ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, εννοιολογικοί χάρτες, τεστ κλπ.

Επιπλέον, προτείνονται εναλλακτικές προσεγγίσεις διδασκαλίας που μπορούν να εφαρμοστούν για την αποτελεσματικότερη επίτευξη του μαθήματος.

Εάν κάτι πάει στραβά, επίσης παρατίθεται ένα εναλλακτικό σχέδιο δράσης (B plan) για να αντιμετωπιστούν πιθανές δυσκολίες.

Αξιολόγηση και Εναλλακτικές

1

Αξιολόγηση Μαθητών

Χρησιμοποιούμε ποικίλες μεθόδους αξιολόγησης, όπως ερωτήσεις, φύλλα εργασίας, εννοιολογικούς χάρτες και ρουμπρίκες, για να αξιολογήσουμε την επίτευξη των στόχων.

2

Αξιολόγηση Μαθήματος

Αξιολογούμε επίσης την αποτελεσματικότητα του μαθήματος, ώστε να το βελτιώσουμε στο μέλλον.

3

Εναλλακτικές Προτάσεις

Σκεφτόμαστε εναλλακτικές προσεγγίσεις και σχέδια Β σε περίπτωση που κάτι δεν πάει καλά κατά τη διάρκεια του μαθήματος.

4

Προεκτάσεις

Προτείνουμε εργασίες για το σπίτι ή άλλες δραστηριότητες που συνδέονται με το μάθημα και προωθούν την περαιτέρω μάθηση.

Προεκτάσεις

- **Εργασίες για το σπίτι:** Δίνεται, αν χρειάζεται, το φύλλο εργασίας που θα πρέπει οι μαθητές να εκπρονήσουν στο σπίτι.
- **Φύλλο Εργασίας:** συμπεριλαμβάνεται το φύλλο εργασίας του μαθήματος
- **Πρόσθετο υλικό:** π.χ. οδηγίες δραστηριότητας κλπ.

